EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 14.11.2008
COM(2008) 752 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

2007. GADA ZIŅOJUMS PAR KOHĒZIJAS FONDU

[SEC(2008) 2816]

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

2007. GADA ZIŅOJUMS PAR KOHĒZIJAS FONDU

Regulā (EK) Nr. 1084/2006 par Kohēzijas fonda izveidi un Regulas (EK) Nr. 1164/94 atcelšanu nav paredzēts iesniegt ziņojumu par Kohēzijas fondu.

Tāpēc šis ziņojums ir iesniegts saskaņā ar 14. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 1164/1994, tādējādi aptverot Kohēzijas fonda projektus, kas ir pieņemti 2000.–2006. gadā.

Rezultātā šis ziņojums aptver Kohēzijas fonda darbību trīspadsmit saņēmējās dalībvalstīs (2006. gada beigas), t.i., Grieķija, Spānija, Portugāle, Kipra, Čehijas Republika, Igaunija, Ungārija, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Slovākija un Slovēnija.

Sīkāka informācija par 2007. gadā īstenotajiem projektiem, kas tika pieņemti 2000.–2006. gadā katrā dalībvalstī, ir iekļauta šā ziņojuma pielikumā.

1. 2000.–2006. GADA PROJEKTU FINANŠU IZPILDE UN PROJEKTU NOSLĒGŠANA

2007. gadā piecpadsmit dalībvalstis (12 jaunās dalībvalstis un Grieķija, Portugāle un Spānija) bija tiesīgas saņemt Kohēzijas fonda atbalstu. Bulgārija un Rumānija ieguva šīs tiesības, 2007. gada 1. janvārī pievienojoties ES. Tomēr, ievērojot to, ka šis ziņojums aptver tikai to Kohēzijas fonda projektu īstenošanu 2007. gadā, kas ir pieņemti 2000.–2006. gadā, Bulgārija un Rumānija šajā ziņojumā nav iekļautas. Turklāt ekonomiskās izaugsmes rezultātā Īrija no 2004. gada 1. janvāra vairs nav tiesīga saņemt fonda atbalstu.

Ņemot vērā to, ka līdz 2006. gada 31. decembrim visas Kohēzijas fonda saistības 2000.–2006. gada plānošanas periodā tika izpildītas, 2007. gadā Kohēzijas fondam pieejamie resursi bija tikai maksājumu apropriācijas.

2007. gadā veiktie maksājumi par 2000.–2006. gadā pieņemtajiem projektiem

Sākotnējais budžets 2007. gadā bija 3250 miljoni euro. Tomēr septembrī Reģionu politikas ģenerāldirektorāts pieprasīja maksājumu apropriāciju samazinājumu 500 miljonu euro apmērā. Vēl 172 miljoni euro tika pārskaitīti Solidaritātes fondam. Šis līdzekļu samazinājums kopumā izritēja no tā, ka maksājuma pieprasījumu līmenis dalībvalstīs bija zems, īpaši četrās lielās saņēmējās dalībvalstīs, kuru kopējais maksājumu pieprasījumu līmenis 2007. gada septembrī bija zemāks par 30 % no šo dalībvalstu prognozēm.

Līdz 2007. gada beigām maksājumu pieprasījumu pieteikumu skaits palielinājās, visbeidzot sasniedzot 100 % izpildes līmeni attiecībā uz pieejamajām apropriācijām. 2007. gada decembra beigās pēc to 2007.–2013. gada darbības programmu vēlīnās pieņemšanas, kurās ir paredzēts Kohēzijas fonda atbalsts, neizmantotās maksājumu apropriācijas 167 miljonu euro apmērā tika izpildītas, lai apmierinātu maksājumu pieprasījumus par 2000.–2006. gada projektiem.

2007. gada beigās visu pašreizējo saņēmēju dalībvalstu (izņemot Īriju) vidējais apgūšanas līmenis (maksājumi pret saistībām) gan Kohēzijas fonda, gan *ISPA* projektiem bija 55 %. Trīs dalībvalstis (Bulgārija, Rumānija un Polija) uzrādīja viszemāko apgūšanas līmeni (zem 40 %), savukārt Portugāle un Spānija uzrādīja augstākos apgūšanas rādītājus (no 63 līdz 68 %) no atvēlētajiem līdzekļiem.

1. tabula. Kohēzijas fonda un iepriekšējo *ISPA* maksājumu īstenošana 2007. gadā (euro)

Maksājumu apropriācijas	Sākotnējās	Pārnešana	Galīgie resursi	Iznākums	Anulēts	Pārnesumi 2008
2007. gada budžets	3 880 000 000	- 672 195 985 +166 755 099	3 374 559 114	3 326 965 802	-	-
No 2006. gada pārceltās apropriācijas	60 776	-	-	60 776	-	-
Apropriācijas, kas no jauna pieejamas	-	-	-	-	-	-
Atmaksātās summas	-	-	-	-	-	-
KOPĀ	3 880 060 776	-505 440 886	3 374 559 114	3 327 026 578	-	-

2. tabulā norādīts maksājumu līmenis 2007. gadā katrai dalībvalstij. Jauno dalībvalstu rādītāji attiecas vienīgi uz maksājumiem par projektiem, kas saskaņā ar Kohēzijas fondu pieņemti no 2004. gada 1. maija (t.i., neņemot vērā pirmspievienošanās atbalstu *ISPA* projektiem). 3. tabulā ir norādīts maksājumu īstenošanas līmenis iepriekšējiem *ISPA* projektiem, kas ir pieņemti pirms pievienošanās.

2. tabula. 2007. gadā katrai dalībvalstij veiktie maksājumi Kohēzijas fonda projektiem (tostarp tehniskā palīdzība)

Dalībvalsts	**Vide**		**Transports**		**Tehniskā palīdzība**	**KOPĀ**	
	Summa	**%**	**Summa**	**%**	**Summa**	**Summa**	**% no kopējiem KF maksājumiem**
Kipra	5 744 483,00	48,7%	6 039 770,69	51,3%		**11 784 253,69**	**0,5%**
Čehijas Republika	50 944 092,45	47,7%	55 805 709,38	52,2%	154 834,69	**106 904 636,52**	**4,4%**
Igaunija	20 588 710,28	44,5%	25 648 095,12	55,5%	9 458,15	**46 246 263,55**	**1,9%**
Grieķija	142 007 398,85	41,5%	200 498 998,20	58,5%		**342 506 397,05**	**14,0%**
Ungārija	52 417 244,67	42,8%	70 048 195,27	57,2%		**122 465 439,94**	**5,0%**
Latvija	46 795 684,41	49,4%	44 224 991,28	46,7%	3 764 782,97	**94 785 458,66**	**3,9%**
Lietuva	43 673 969,15	49,5%	44 208 895,26	50,1%	290 280,00	**88 173 144,41**	**3,6%**

Dalībvalsts	Vide		Transports		Tehniskā palīdzība	KOPĀ	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% no kopējiem KF maksājumiem
Malta	4 166 034,67	43,0%	4 946 842,98	51,0%	582 856,73	**9 695 734,38**	**0,4%**
Polija	200 750 047,49	52,1%	184 249 405,16	47,8%	512 396,12	**385 511 848,77**	**15,7%**
Portugāle	205 426 616,57	47,8%	223 909 764,01	52,2%		**429 336 380,58**	**17,5%**
Slovākija	24 185 556,67	48,7%	25 445 895,17	51,3%		**49 631 451,84**	**2,0%**
Slovēnija	14 064 896,65	59,9%	9 408 923,42	40,1%		**23 473 820,07**	**1,0%**
Spānija	535 761 824,69	72,1%	206 543 470,15	27,8%	339 638,00	**742 644 932,84**	**30,3%**
KOPĀ	**1 346 526 559,55**	**54,9%**	**1 100 978 956,09**	**44,9%**	**5 654 246,66**	**2 453 159 762,30**	**100,0%**

3. tabula. 2007. gadā katrai dalībvalstij veiktie maksājumi iepriekšējiem *ISPA* projektiem (tostarp tehniskā palīdzība)

Dalībvalsts	Vide		Transports		Tehniskā palīdzība	KOPĀ	
	Summa	%	Summa	%	Summa	Summa	% no kopējiem KF maksājumiem
Bulgārija	56 284 491,71	65,9%	22 055 005,42	25,8%	7 109 024,52	**85 448 521,65**	**9,0%**
Čehijas Republika	21 174 558,40	83,3%	4 243 770,33	16,7%		**25 418 328,73**	**2,7%**
Igaunija	8 834 835,16	78,4%		0,0%	2 427 010,09	**11 261 845,25**	**1,2%**
Ungārija	41 309 873,87	48,6%	43 203 427,21	50,8%	475 121,25	**84 988 422,33**	**9,0%**
Latvija	21 172 848,89	51,4%	19 993 648,99	48,6%		**41 166 497,88**	**4,4%**
Lietuva	19 430 221,47	66,7%	9 164 901,62	31,4%	551 651,01	**29 146 774,10**	**3,1%**
Polija	208 493 213,57	59,1%	137 384 678,36	39,0%	6 775 893,50	**352 653 785,43**	**37,3%**
Rumānija	120 081 126,61	44,2%	124 352 547,81	45,8%	27 171 189,06	**271 604 863,48**	**28,7%**
Slovākija	24 878 004,65	63,5%	13 562 033,45	34,6%	749 475,43	**39 189 513,53**	**4,1%**
Slovēnija	3 554 814,46	80,9%	841 530,00	19,1%		**4 396 344,46**	**0,5%**
KOPĀ	**525 213 988,79**	**55,6%**	**374 801 543,19**	**39,7%**	**45 259 364,86**	**945 274 896,84**	**100,0%**

<u>Nenomaksātās saistības par 2000.–2006. gadu</u>

2007. gada beigās nenomaksātās saistības (*RAL*) attiecībā uz 2000.–2006. gadu (tostarp divas jaunās dalībvalstis: Rumānija un Bulgārija) bija EUR 14 800 243 181,27 (EUR 11 259 182 886,39 Kohēzijas fondam un EUR 3 541 060 294,88 iepriekšējiem *ISPA* projektiem). Pašreizējais tā tiesiskā regulējuma rezultāts, kas attiecas uz saistībām un maksājumiem, ir salīdzinoši liels nenomaksāto saistību apjoms. Tās ir vienādas ar aptuveni trīs gadu saistībām, kas cita starpā ir izskaidrojams ar apstākli, ka likums par automātisku atbrīvošanos no saistībām („N+2 noteikums") neattiecas uz Kohēzijas fondu periodam no 2000. līdz 2006. gadam.

4.1. tabula. Kohēzijas fondam 2000.–2006. gadā apstiprinātās summas (t.sk. nenomaksātās saistības).

Dalībvalsts	Neto saistības (līdz 2007. gada decembrim)	Izmaksāts (līdz 2007. gada decembrim)	Nenomaksātās saistības
Grieķija	3 623 591 038,72	2 255 055 185,63	1 368 535 853,09
Spānija	12 935 250 808,79	9 198 976 311,34	3 736 274 497,45
Īrija	625 755 408,00	570 010 222,71	55 745 185,29
Portugāle	3 505 110 859,45	2 239 884 294,52	1 265 226 564,93
KOPĀ ES-4	**20 689 708 114,96**	**14 263 926 014,20**	**6 425 782 100,76**
Kipra	54 014 695,00	22 844 221,33	31 170 473,67
Čehijas Republika	748 976 735,00	248 036 041,09	500 940 693,91
Igaunija	242 449 651,00	86 011 929,46	156 437 721,54
Ungārija	976 865 860,00	373 703 305,54	603 162 554,46
Latvija	388 206 109,00	181 497 966,25	206 708 142,75
Lietuva	521 392 688,00	188 680 965,59	332 711 722,41
Malta	21 966 289,00	12 287 371,40	9 678 917,60
Polija	3 369 015 816,00	768 422 849,76	2 600 592 966,24
Slovākija	410 520 447,00	128 052 263,94	282 468 183,06
Slovēnija	172 654 702,00	63 125 292,01	109 529 409,99
KOPĀ ES-10	**6 906 062 992,00**	**2 072 662 206,37**	**4 833 400 785,63**
KOPĀ	**27 595 771 106,96**	**16 336 588 220,57**	**11 259 182 886,39**

4.2. tabula. Apstiprinātās summas iepriekšējiem ISPA projektiem (t.sk. nenomaksātās saistības)

Dalībvalsts	Neto saistības (līdz 2007. gada decembrim)	Izmaksāts (līdz 2007. gada decembrim)	Nenomaksātās saistības
Bulgārija	879 908 118,00	296 570 622,32	583 337 495,68
Čehijas Republika	479 117 989,65	376 462 763,84	102 655 225,81
Igaunija	184 709 389,40	132 834 958,14	51 874 431,26
Ungārija	505 736 480,16	326 977 250,88	178 759 229,28
Latvija	325 781 346,52	217 958 178,74	107 823 167,78
Lietuva	304 015 168,61	187 355 758,57	116 659 410,04
Polija	2 265 523 798,03	1 318 714 851,29	946 808 946,74
Rumānija	2 042 727 117,78	720 467 042,46	1 322 260 075,32
Slovākija	355 729 850,36	256 174 389,45	99 555 460,91
Slovēnija	81 543 400,50	50 216 548,44	31 326 852,06
KOPĀ	**7 424 792 659,01**	**3 883 732 364,13**	**3 541 060 294,88**

2000.–2006. gada projektu noslēgšana

2007. gadā tika noslēgti 40 Kohēzijas fonda projekti, kuru maksājumu apjoms bija 911 miljoni euro. Tas attiecās uz 26 Spānijas, 7 Portugāles un 7 Grieķijas projektiem. Rezultātā kopējais Kohēzijas fonda noslēgto projektu skaits 2000.–2006. gadā bija 117, un to projektu skaits, kuri vēl jānoslēdz, ir 721. 5.1. tabulā ir sniegta informācija par projektiem, kas ir noslēgti līdz 2007. gada beigām.

5.1. tabula. 2007. gadā un iepriekšējos gados noslēgto Kohēzijas fonda projektu skaits

Dalībvalsts	Kopējais Kohēzijas fonda 2000.–2006. gada projektu skaits	2007. gadā noslēgtie projekti		2002.–2006. gadā noslēgtie projekti		Nenoslēgto projektu skaits (2007. gada beigas)
		Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	
Čehijas Republika	**31**					31
Igaunija	**12**					12
Grieķija	**124**	7	279 014 171,23	17	305 593 888,69	100
Spānija	**407**	26	370 739 722,09	46	1 717 885 020,70	335
Īrija	**10**			3	250 368 797,00	7

Dalībvalsts	Kopējais Kohēzijas fonda 2000.–2006. gada projektu skaits	2007. gadā noslēgtie projekti		2002.–2006. gadā noslēgtie projekti		Nenoslēgto projektu skaits (2007. gada beigas)
		Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	
Kipra	**2**					2
Latvija	**22**					22
Lietuva	**22**					22
Ungārija	**10**					10
Malta	**3**					3
Polija	**65**					65
Portugāle	**109**	7	261 667 677,57	11	272 118 226,90	91
Slovēnija	**11**					11
Slovākija	**10**					10
	838	**40**	**911 421 570,89**	**77**	**2 545 965 933,29**	**721**

2007. gadā tika noslēgti 14 iepriekšējie *ISPA* projekti, kuru maksājumu apjoms bija 89 miljoni euro. Kopējais iepriekšējo *ISPA* projektu skaits, kas ir noslēgti, 2000.–2006. gadā bija 50, un to projektu skaists, kurus vēl ir jānoslēdz, ir 304. 5.2. tabulā ir sniegta informācija par katras valsts iepriekšējiem ISPA projektiem, kas ir noslēgti

5.2. tabula. 2007. gadā un iepriekšējos gados noslēgto iepriekšējo *ISPA* projektu skaits

Dalībvalsts	Kopējais iepriekšējo *ISPA* 2000.–2006. gada projektu skaits	2007. gadā noslēgtie projekti		2002.–2006. gadā noslēgtie projekti		Nenoslēgto projektu skaits (2007. gada beigas)
		Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	
Bulgārija	**38**					38
Čehijas Republika	**27**	2	36 838 453,19	7	124 496 115,65	18
Igaunija	**25**	2	3 487 155,90	8	45 070 156,40	15
Latvija	**24**	2	17 530 155,17	2	18 416 589,32	20
Lietuva	**29**	1	19 816 800,00	5	66 724 564,61	23
Ungārija	**37**			7	2 526 165,16	30
Polija	**65**	3	4 673 775,30	1	5 377 712,03	61

Dalībvalsts	Kopējais iepriekšējo *ISPA* 2000.–2006. gada projektu skaits	2007. gadā noslēgtie projekti		2002.–2006. gadā noslēgtie projekti		Nenoslēgto projektu skaits (2007. gada beigas)
		Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	Projektu skaits	Kopā izmaksāts (euro)	
Rumānija	**63**	2	1 794 821,78	0	1 794 821,78	61
Slovēnija	**17**			4	11 159 700,50	13
Slovākija	**29**	2	4 726 875,55	2	6 880 841,36	25
	354	**14**	**88 868 036,89**	**36**	**282 446 666,81**	**304**

2. EKONOMISKĀ VIDE UN NOSACĪTĪBA

Padomes Regula (EK) Nr. 1164/94, kas reglamentē Kohēzijas fondu attiecībā uz projektiem, kas ir apstiprināti pirms 2006. gada beigām[1], izvirza makroekonomiskos nosacījumus Kohēzijas fonda izmantošanai. Tajā ir paredzēts, ka „jauni projekti vai lielu projektu gadījumā — jauni projekta posmi nevar tikt finansēti, ja Padome pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu nolemj, ka dalībvalsts [..] nav īstenojusi (stabilitātes vai konverģences programmu), lai izvairītos no pārmērīga deficīta". Tas liecina par to, ka Kohēzijas fonds ir budžeta atbalsta instruments valsts līmenī, kas palīdz dalībvalstīm saglabāt makroekonomisko stingrību.

2007. gadā trīs dalībvalstis (Čehijas Republika, Ungārija un Polija), kas ir tiesīgas saņemt atbalstu no Kohēzijas fonda, bija iesaistītas papildu pasākumos saistībā ar pārmērīga deficīta procedūru (PDP), kā rezultātā saskaņā ar iepriekšminēto regulu, ievērojot zināmus nosacījumus, var tikt pārtraukti fonda maksājumi. Tomēr šādu pasākumu nevajadzēja piemērot nevienā no minētajām dalībvalstīm. Padome 2008. gadā nolēma atcelt PDP attiecībā uz Poliju un Čehijas Republiku.

Kopš Padomes 2004. gada jūlija lēmuma uz Čehijas Republiku attiecās PDP. Tika noteikts termiņš pārmērīga deficīta novēršanai (2008. gads). Padome 2007. gada jūlijā nolēma, ka Čehijas Republika nav veikusi atbilstošus pasākumus, lai īstenotu Padomes 2004. gada jūlija ieteikumus. Tā kā Čehijas Republika nav euro zonas dalībvalsts, tai piemēro īpašu atkāpi no turpmāku pasākumu piemērošanas saistībā ar PDP. Padome 2007. gada oktobrī sniedza jaunus ieteikumus saskaņā ar Līguma[2] 104. panta 7. punktu. Atbalsts no Kohēzijas fonda netika pārtraukts. Padome 2008. gada 4. martā sniedza atzinumu par Čehijas Republikas konverģences programmas pēdējiem atjauninājumiem. Kopumā vērtējot, programma atbilst pārmērīga deficīta novēršanai 2008. gadā. Padome 2008. gadā jūnijā nolēma atcelt PDP attiecībā uz Čehijas Republiku. Pārmērīga deficīta procedūru attiecībā uz Ungāriju sāka 2004. gadā. Kopš procedūras sākšanas divas reizes (2005. gada janvārī un 2005. gada novembrī) tika konstatēts, ka netika veikti efektīvi pasākumi, lai

[1] Pamatojoties uz 6. pantu Padomes Regulā (EK) Nr. 1164/94, saskaņā ar kodificēto versiju, ko iesniegusi Komisija.

[2] Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. pants par pārmērīgu valsts budžeta deficītu.

īstenotu Padomes ieteikumus. Tomēr nevienā no šiem gadījumiem Komisija nav ieteikusi Padomei Kohēzijas fonda saistību apturēšanu. Padome 2006. gada oktobrī lēmumā saskaņā ar Līguma 104. panta 7. punktu sniedza jaunus ieteikumus attiecībā uz Ungārijas pārmērīgo deficītu. 2007. jūlijā Padome nolēma, ka Ungārija izpilda minētos ieteikumus.

Padome 2006. gada novembra lēmumā saskaņā ar 104. panta 8. punktu attiecībā uz Poliju konstatēja, ka attiecīgās valsts veiktie pasākumi pārmērīga deficīta samazināšanai atbilstoši Padomes 2004. gada priekšlikumiem bija neatbilstīgi. 2007. gada februārī Polijai sniedza jaunus ieteikumus. 2007. decembrī Padome nolēma, ka Polijas veiktie pasākumi atbilst jaunākajiem ieteikumiem. Padome 2008. gada jūlijā atcēla pārmērīgā deficīta procedūru attiecībā uz Poliju.

2007. gada beigās uz citām divām dalībvalstīm (Portugāli un Slovākiju), kas ir tiesīgas saņemt atbalstu no Kohēzijas fonda, attiecās pārmērīga deficīta procedūra. Tomēr 2007. gadā pasākumi saistībā ar PDP attiecībā uz šīm dalībvalstīm netika veikti. Nevienā no minētājām dalībvalstīm netika pārtraukti maksājumi no Kohēzijas fonda. Padome 2008. gadā jūnijā nolēma pārtraukt PDP attiecībā uz abām dalībvalstīm.

Ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1084/2006, kas reglamentē Kohēzijas fondu 2007.–2013. gada periodā[3], ir novērstas vairākas neskaidrības saistībā ar Kohēzijas fonda nosacītības klauzulas piemērošanu pagātnē. Tajā paredzēts, ka, pieņemot lēmumu atbilstīgi 104. panta 8. punktam, Komisija var ierosināt Kohēzijas fonda atbalsta pārtraukšanu. Savukārt Padome var pieņemt lēmumu pilnīgi vai daļēji pārtraukt fonda saistības no nākamā gada 1. janvāra pēc lēmuma pieņemšanas. Vēlāk, ja Padome secina, ka attiecīgā dalībvalsts pārmērīga deficīta procedūras kontekstā ir veikusi vajadzīgos korekcijas pasākumus, tā nekavējoties piemēro lēmumu atcelt Kohēzijas fonda saistību apturēšanu. Turklāt tika paredzēti noteikumi par apturēto saistību atkārtotu iekļaušanu budžetā.

3. PĀRBAUDES

Kohēzijas fonda noslēguma pārbaude par 1994.–1999. gadu aptvēra 10 % Kohēzijas fonda projektu (20 % no līdzfinansētajiem izdevumiem šajā periodā). Pārbaudes uz vietas tika pabeigtas 2003. gadā; galvenās konstatētās nepilnības bija nepietiekama pārvaldes kontrole, kuras rezultāts bija neattaisnotie izdevumi, un virkne publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumu. 2007. gadā attiecībā uz Spāniju ar Komisijas lēmumiem noslēdza procedūras par trim projektiem, un attiecībā uz Portugāli pēc dalībvalsts apstiprinājuma procedūru noslēdza par vienu projektu. Atlikušās finanšu korekciju procedūras (8 projekti: 4 Spānijā, 1 Grieķijā un 3 Portugālē), kas ir rezultāts šai revīzijas procedūrai, tiks pabeigtas 2008. gadā.

Attiecībā uz 2000.–2006. gadu 2007. gadā veiktajās revīzijās galvenokārt koncentrējās uz papildu revīzijām, pārbaudot, vai 2005. gadā sniegtie priekšlikumi par sistēmas darbību īstenoti efektīvi; vērību pievērsa arī projektu izdevumu atbilstības revīzijām. Prioritāti piešķīra arī attiecīgo valstu revīzijas struktūru darbam,

[3] Padomes 2006. gada 11. jūlija Regula (EK) Nr. 1084/2006 par Kohēzijas fonda izveidi un Regulas (EK) Nr. 1164/1994 atcelšanu.

tostarp veicot kvalitātes pārbaudes attiecībā uz sistēmu revīzijām, revīzijām izlases veidā un citiem revīzijas aspektiem saistībā ar noslēguma deklarācijas sagatavošanas darbu. Kopā veica 20 revīzijas apmeklējumus: 7 apmeklējumus saskaņā ar ES-14 Kohēzijas fonda pārbaudēm, 2 apmeklējumus saskaņā ar publiskā iepirkuma pārbaudēm, 3 apmeklējumus saskaņā ar noslēguma deklarācijas sagatavošanas struktūru pārbaudi un 8 apmeklējumus attiecībā uz Rumāniju un Bulgāriju.

Tiks uzraudzītas finanšu korekciju procedūras, kas izriet no Kohēzijas fonda projektu revīzijām, kuras ir veiktas pirms 2007. gada. Attiecībā uz Spāniju tika nosūtītas vēstules par galīgo nostāju saistībā ar visiem atlikušajiem 14 projektiem. Attiecībā uz Portugāli, dalībvalstij pieņemot ieteikumus, procedūras noslēdza par 3 projektiem, savukārt par 3 atlikušajiem projektiem procedūras joprojām turpinās. Attiecībā uz Grieķiju procedūrā, kas attiecās uz pamatjautājuma risināšanu par publisko iepirkumu, tika pabeigta lietas izskatīšana; procedūras joprojām turpinās par diviem atlikušajiem projektiem. Visas atlikušās procedūras tiks pabeigtas 2008. gadā.

2007. gadā papildu revīzijas darbs ietvēra to noslēguma deklarāciju pārbaudi, kas tika iesniegtas par 2000.–2006. gada Kohēzijas fonda projektu noslēgšanu, gada kontroles ziņojumu pārbaudi saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1386/2002 12. pantu un dalību attiecīgajās divpusējās sanāksmēs ar valstu revīzijas iestādēm.

Ģenerāldirektorāta 2007. gada darbības pārskatā attiecībā uz pārvaldības un kontroles sistēmu funkcionēšanu sniedza atzinumu bez iebildumiem par sistēmām septiņās dalībvalstīs (Kipra, Igaunija, Ungārija — transporta nozare, Latvija, Malta, Portugāle un Slovēnija).

Attiecībā uz sešām dalībvalstīm (Bulgārija — vides nozare, Grieķija, Īrija, Lietuva, Rumānija un Spānija) būtisku trūkumu dēļ, kas mēreni ietekmēja galvenos sistēmu elementus, sniedza atzinumu ar iebildumiem.

Attiecībā uz pārējām piecām dalībvalstīm (Bulgārija — transporta nozare, Čehijas Republika, Ungārija — vides nozare, Polija un Slovākija) būtisku trūkumu dēļ, kas nopietni ietekmēja galvenos sistēmu elementus, sniedza atzinumu ar iebildumiem. Saskaņā ar kritērijiem, kurus ir izvirzījis ģenerāldirektorāts, un ievērojot būtiskus sistēmu trūkumus, kas rada nepieņemami augstu riska līmeni maksājumiem 2007. gadā, ģenerāldirektorāts izvirzīja nosacījumus šīm piecām dalībvalstīm.

4. PĀRKĀPUMI

2007. gadā *OLAF* veica divus apmeklējumus, lai izdarītu pārbaudes uz vietas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 2185/96[4] attiecībā uz četrām ārējām izmeklēšanām, kuras uzsāktas saistībā ar Kohēzijas fonda jautājumiem. Tā kā minētās lietas patlaban izmeklē, par tām nav iespējams sniegt turpmākus komentārus operatīvu un, iespējams, juridisku apsvērumu dēļ.

---

4 OV L 292, 15.10.1996., 2. lpp.

Dalībvalstis 2007. gadā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1831/94[5] iesniedza Komisijai 92 paziņojumus par pārkāpumiem, kas attiecas uz līdzfinansētajiem projektiem par EUR 110 222 823. No minētās summas ir atgūti EUR 63 686 298, bet atlikušie līdzekļi vēl ir jāatgūst. Visvairāk pārkāpumu paziņoja Grieķija un Spānija (attiecīgi 26 un 34 jeb vairāk nekā 50 % no kopējā pārkāpumu skaita). Grieķijas paziņotie pārkāpumi attiecas uz EUR 67 259 450, no kuriem EUR 57 788 966 ir atgūti. Īrija paziņoja Komisijai par vienu pārkāpumu (EUR 6 638 190), bet tam ir ievērojama finansiālā ietekme, ņemot vērā paziņojumu vidējo vērtību kopumā. Paziņojumu skaits salīdzinājumā ar pagājušo gadu ir samazinājies[6]. Rādītāji liecina par labāku „veco saņēmēju dalībvalstu" ziņošanu atbilstīgi juridiskajām prasībām. Tomēr, ņemot vērā Kopienas ieguldījumu projektos, kurus līdzfinansē no Kohēzijas fonda, dalībvalstu ziņošanas disciplīna ir uzlabojusies.

Galvenie pārkāpumu veidi — neattaisnotās izmaksas un publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumi. Minētas kategorijas ietver gandrīz 75 % no visām paziņotajām lietām.

5. NOVĒRTĒŠANA

Komisija un dalībvalstis pārbauda un novērtē visus līdzfinansētos projektus. Projektus, ko finansē no fonda, pieņem Komisija, vienojoties ar saņēmēju dalībvalsti.

Katrā pieprasījumā par atbalstu ir jāiekļauj projekta izmaksu un ieguvumu analīze (IIA). IIA jāpierāda, ka sociālekonomiskie ieguvumi vidējā termiņā ir proporcionāli ieguldītajiem finanšu resursiem. Komisija izskata šo novērtējumu, pamatojoties uz principiem, kas noteikti rokasgrāmatā par izmaksu un ieguvumu analīzi. Rokasgrāmatu, kuru pirmo reizi publicēja 2003. gadā, nesen atjauninājа, lai ņemtu vērā Kopienas politikas attīstības tendences, finanšu instrumentus un jauno tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru 2007.–2013. gada plānošanas periodā finansēs lielos projektus. Komisija 2007. gadā sniedza dalībvalstīm atbalstu resursu palielināšanas pasākumos, kas paredzēti, lai uzlabotu projektu *ex-ante* finansiālās un ekonomiskās analīzes konsekvenci. Attiecīgā lietojumprogramma pilnībā darbojas, un 2006. gadā pieņemtajā rokasgrāmatā ir paredzēti metodiskie norādījumi izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanai. Šajā dokumentā iekļauti vispārīgie izmaksu un ieguvumu analīzes principi ar darbības noteikumu kopumu, turklāt ar to mudina dalībvalstīs izstrādāt savas rokasgrāmatas par izmaksu un ieguvumu analīzi.

Vēl jo vairāk Komisija veic to projektu–paraugu *ex-post* novērtējumu, kam piešķirts Kohēzijas fonda līdzfinansējums. Pēdējo novērtējumu publicēja 2005. gadā, kurā analizēja 200 1993.–2002. gadā īstenoto projektu paraugus. Plānots, ka nākamo *ex-post* novērtēšanu sāks 2009. gadā, un tajā analizēs 2000.–2006. gadā īstenotos projektus.

---

5 OV L 191, 29.7.1994., 1. lpp. Regulā grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) 2168/2005 (OV L 345, 21.12.2005., 15. lpp).

6 2006. gadā: 228 pārkāpumi, par kuriem ziņots; ar tiem saistītā kopējā summa ir EUR 186 604 797.

6. INFORMĀCIJA UN PUBLICITĀTE

Kā minēts 2006. gada ziņojumā, sākot ar 2007. gada 1. janvāri, jautājumus, kas saistīti ar Kohēzijas fondu, saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1083/2006 risinās Fondu koordinācijas komiteja.

Papildus jautājumiem, kuri atbilst kopējām ERAF un Kohēzijas fonda interesēm (tehniskā palīdzība, revīzijas, budžeta jautājumi utt.), Fondu koordinācijas komitejas sanāksmēs apsprieda dažus jautājumus, kas īpaši attiecas uz Kohēzijas fondu: janvārī „Pārejas noteikumu īstenošana (Padomes Regulas (EK) Nr. 1084/2006 5. panta 2. punkts)"; februārī „Pasākumu finansēšanas papildināmība saskaņā ar struktūrfondiem un Kohēzijas fondu, kā arī citiem Kopienas instrumentiem"; maijā „Dažādi tehniskās palīdzības veidi — pusgada atjauninājums" un jūlijā „Pamatnostādnes finanšu korekciju noteikšanai saistībā ar publiskā iepirkuma noteikumu pārkāpumiem" un „Pētījums par ERAF un Kohēzijas fonda reģionālajiem izdevumiem".

Attiecībā uz Komisijas pasākumiem par informāciju un publicitāti 2007. gadā koncentrējās uz 2007.–2013. gada publicitātes prasību īstenošanu.

Turklāt Komisija 25.–26. novembrī Briselē rīkoja vērienīgu konferenci „Telling the Story. Communicating Cohesion Policy Together". Vairāk nekā 500 saziņas speciālistu no visas Eiropas piedalījās minētajā konferencē (REGIO ĢD mājaslapā ir pieejami konferences materiāli[7]). Attiecībā uz jaunajām programmām Komisijas sadarbība ar dalībvalstīm notiks ar tīkla „INFORM" palīdzību, kas atvieglo labas prakses apmaiņu, informējot sabiedrību par struktūrfondiem un Kohēzijas fondu.

[7] http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/conferences/november07/sources_en.cfm